II

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava ni obvezna)

ODLOČBE/SKLEPI

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 26. septembra 2006

o državni pomoči C 42/2005 (prej NN 66/2005; prej N 195/2005) Slovaške republike za Konas, s.r.o.

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 4205)

(Besedilo v slovaškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/204/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

po pozivu vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedeno določbo [1], in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

(1) Z dopisom z dne 11. aprila 2005, evidentiranim 19. aprila 2005, je Slovaška obvestila Komisijo, da namerava odobriti pomoč za prestrukturiranje družbi Konas, s.r.o. Dodatne informacije je zagotovila z dopisom z dne 30. junija 2005, evidentiranim 12. julija 2005, in z dopisom z dne 5. septembra 2005, evidentiranim 8. septembra 2005, s katerima je odgovorila na dopisa Komisije z dne 31. maja 2005 in 28. julija 2005.

(2) Med to izmenjavo dopisov je postalo jasno, da je bila zadevna pomoč uresničena v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe ES. Zato je bila pomoč opredeljena za nezakonito in dodeljena ji je bila nova številka zadeve, NN 66/2005.

(3) Z dopisom z dne 9. novembra 2005 je Komisija obvestila Slovaško, da se je glede pomoči odločila sprožiti postopek, določen v členu 88(2) Pogodbe ES.

(4) Odločitev Komisije, da sproži postopek v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* [2]. Komisija je pozvala vse zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe glede ukrepa.

(5) Slovaški organi so svoja stališča predložili z dopisom z dne 13. decembra 2005, evidentiranim 20. decembra 2005. Slovaška je predložila dodatne informacije z dopisom z dne 3. januarja 2006, evidentiranim 10. januarja 2006. Komisija je prejela pripombe ene zainteresirane stranke (prejemnika) z dopisom z dne 30. novembra 2005, evidentiranim 6. decembra 2005. Predložila jih je Slovaški, ki je dobila možnost odgovora, kar je tudi storila, tako da je svoje pripombe poslala z dopisom z dne 9. marca 2006, evidentiranim 15. marca 2006.

[1] UL C 323, 20.12.2005, str. 25.

[2] Glej sprotno opombo 1.

II. **PODROBEN OPIS POMOČI**

1. **Zadevno podjetje**

(6) Prejemnik finančne podpore je Konas s.r.o. (v nadaljnjem besedilu „Konas“), proizvajalec strojev in opreme, ki opravlja dejavnosti predvsem v štirih segmentih: orodja za oblikovanje in stiskanje, enonamenski stroji, varnostni ščiti in drugi strojniški proizvodi. Družba se nahaja v regiji, ki je upravičena do regionalne pomoči po členu 87(3)(a) Pogodbe ES.

(7) Po informacijah, ki so jih zagotovili slovaški organi, v vseh teh segmentih poslujejo številni domači tekmeci in tekmeci drugod v Evropskih unije. Družba vidi možnosti za izvoz v segmentu orodij za oblikovanje.

(8) Konas zaposluje 37 ljudi. Njegov promet je leta 2004 znašal 19 milijonov SKK (500 000 EUR) ([3]) v prvih treh četrtletjih leta 2005 pa 15 milijonov SKK (395 000 EUR). Po mnenju slovaških organov prejemnik izpolnjuje merila za uvrstitev med majhna podjetja.

2. **Veljavna nacionalna zakonodaja**

(9) Zadevni ukrep zajema odpis davčnega dolga s strani Davčnega urada Lučenec (v nadaljnjem besedilu „davčni urad“) v okviru tako imenovane poravnave z upniki. Ta postopek ureja Zakon št. 328/91 o stečajih in poravnavah z upniki (v nadaljnjem besedilu „Stečajni zakon“).

(10) Poravnava z upniki (v nadaljnjem besedilu „poravnava“ ali „postopek poravnave“) je postopek pod nadzorom sodišča, katerega cilj je, podobno kot pri stečajnem postopku, urediti finančni položaj zadolženih družb ([4]). V skladu s stečajnim postopkom družba preneha obstajati, njeno premoženje se proda novemu lastniku ali pa se družba likvidira. Nasprotno pa v skladu s postopkom poravnave zadolžena družba nadaljuje svoje poslovanje brez spremembe lastništva.

(11) Postopek poravnave sproži zadolžena družba. Cilj je doseči dogovor z upniki (v nadaljnjem besedilu „dogovor“), s katerim zadolžena družba odplača del svojega dolga, preostanek pa se odpiše. Dogovor mora odobriti nadzorno sodišče.

(12) Upniki, katerih terjatve so zavarovane, npr. s hipoteko, ravnajo kot ločeni upniki. Da se predlog poravnave sprejme, morajo vsi ločeni upniki glasovati zanj, medtem ko pri drugih upnikih zadostuje kvalificirana večina. Ločeni upniki glasujejo individualno in imajo pravico vložitve veta na predlog.

(13) Ločeni upniki so v privilegiranem položaju tudi v stečajnem postopku. Prihodek od prodaje zavarovanega premoženja v stečajnem postopku naj bi se uporabil izključno za poravnanje terjatev ločenih upnikov. Če terjatev ločenih upnikov s to prodajo ni mogoče poravnati, se neporavnani zneski vključijo v drugo skupino k zahtevkom drugih upnikov. V drugi skupini se zahtevki upnikov poravnajo sorazmerno.

(14) V skladu s Stečajnim zakonom mora družba, ki zaprosi za poravnavo z upniki, nadzornemu sodišču predložiti seznam ukrepov za svojo reorganizacijo in trajno financiranje svoje dejavnosti po poravnavi.

(15) Zakon št. 511/92 o upravljanju davkov in pristojbin ter spremembah v sistemu lokalnih finančnih organov (v nadaljnjem besedilu „Zakon o davčni upravi“) ureja postopek davčne izvršbe, katerega namen je izpolniti davčne terjatve države z neposredno prodajo nepremičnin, premičnin ali podjetja kot celote.

3. **Sporni ukrep**

(16) Konas je 15. julija 2003 zaprosil nadzorno sodišče za začetek postopka poravnave, sodišče pa je to odobrilo z odločitvijo z dne 25. marca 2004. Upniki so se sestali 8. junija 2004 in pristali na preoblikovanje svojih terjatev, kot je predlagal Konas. Sodišče je dogovor upnikov potrdilo z odločitvijo z dne 25. junija 2004, ki je začela veljati 2. avgusta 2004. Sodišče je postopek poravnave uradno končalo z odločitvijo z dne 20. oktobra 2004. Opozoriti pa je treba, da je davčni urad zadržal odpis do postopka pred Komisijo.

([3]) Uporabljeni menjalni tečaj je zgolj približen (1 EUR = 38 SKK), podatki v eurih pa so vključeni le za informacijo.

([4]) Družba postane zadolžena, kadar ima več upnikov in ni zmožna poravnati svojih obveznosti v tridesetih dneh od njihove zapadlosti.

(17) Upniki so se s Konasom dogovorili za naslednjo poravnavo: 13,3 % dolga naj bi Konas povrnil v 90 dneh od začetka veljavnosti dogovora z upniki, preostalim 86,7 % dolga pa bi se upniki odrekli. Terjatve vseh upnikov so bile obravnavane pod enakimi pogoji. Terjatve davčnega urada, vključene v postopek poravnave, so znašale 11 223 459 SKK (295 000 EUR) in so vključevale DDV, nakopičen v obdobju med tretjim četrtletjem leta 1995 in koncem leta 1997 ter za več mesecev v letih 1998 in 1999. Davčni urad kot edini javni upnik je privolil v odpis 9 730 739 SKK (256 000 EUR). Dejanski zneski na upnika so navedeni v naslednji tabeli:

Tabela 1

Poravnava Konasovega dolga (v SKK)

Upnik		Dolg pred poravnavo	Dolg po poravnavi (*)	Odpisani znesek
Javni	Davčni urad	11 223 459	1 492 720	9 730 739
Drugi	4 upniki	827 437	110 049	717 388
Skupaj		12 050 896	1 602 769	10 448 127

(*) Znesek, ki ga mora Konas odplačati svojim upnikom.

(18) Slovaški organi so potrdili, da je Konas v skladu s poravnavo izpolnil svoje obveznosti do javnega in zasebnih upnikov v roku, določenem v dogovoru z upniki.

(19) V postopku poravnave je davčni urad ravnal kot ločeni upnik in kot takšen ločeno glasoval za poravnavo. Davčni urad je bil v privilegiranem položaju zaradi dejstva, da so bile njegove terjatve, vključene v postopek poravnave v znesku 10 147 939 SKK (267 051 EUR), zavarovane z hipoteko na Konasovo premoženje. Vsi drugi upniki so glasovali za predlagano poravnavo. Njihove terjatve so bile običajne trgovinske terjatve, ki niso bile zavarovane.

4. **Prestrukturiranje**

(20) Skupaj z zahtevo za postopek poravnave, naslovljeno na nadzorno sodišče, je Konas predložil tudi dvodelni načrt, ki je vključeval: (a) finančno analizo družbe in organizacijske ukrepe ter (b) ukrepe za povrnitev finančne stabilnosti družbe.

(21) V načrtu je družba najprej opisala svoje finančno stanje, kjer se je sklicevala, da se je kljub še vedno navzoči zadolženosti njeno finančno stanje v letih pred zahtevo po poravnavi stabiliziralo. Končala je z mnenjem, da naj bi njene kratkoročne terjatve in denarna sredstva zadoščali za pokritje preostalega dolga, ki naj bi ga plačala v skladu s poravnavo. Družba je svoje organizacijske ukrepe opisala takole: oblikovanje rezerv za znesek, enak dolgu, ki ga je še treba plačati v okviru poravnave; upravljanje denarnega toka med postopkom poravnave, da bi se izognili neučinkovitim odhodkom, zlasti za energijo in materiale; redno plačevanje davkov in drugih javnih obveznosti; okrepitev trženjskih dejavnosti; povečanje prodaje najbolj dobičkonosnim strankam; pregled obsega delovne sile; omejitev odhodkov za socialne namene med postopkom poravnave; boljša izraba obstoječe opreme ter zmanjšanje porabe energije in stroškov.

(22) Stroški finančnega prestrukturiranja so znašali 12 050 896 SKK (317 000 EUR), kar je dolg, ki ga je Konas prestrukturiral s poravnavo. V svojem načrtu je Konas predlagal, da bi preostali dolg v znesku 1 602 769 SKK (42 000 EUR) financiral s kratkoročnimi terjatvami (1 323 259 SKK ali 35 000 EUR) in razpoložljivimi denarnimi sredstvi (2 246 419 SKK ali 59 000 EUR).

(23) Po navedbah slovaških organov je davčni urad med letoma 1998 in 2000 izdal osem nalogov za izvršbo v skladu s svojimi pristojnostmi po Zakonu o davčni upravi. Aprila 2004 je davčni urad izdal seznam Konasovih neporavnanih obveznosti v času postopka poravnave.

(24) Slovaški organi so potrdili, da so do postopka pred Evropsko komisijo zadržali odpis dolga, dogovorjen v okviru postopka poravnave.

III. **ODLOČITEV O SPROŽITVI POSTOPKA NA PODLAGI ČLENA 88(2) POGODBE ES**

(25) V svoji odločitvi za sprožitev postopka po členu 88(2) Pogodbe ES je Komisija podvomila, da sporni odpis ni imel elementa državne pomoči. Predvsem je menila, da ravnanje davčnega urada v postopku poravnave ni zadostilo preskusu upnika v tržnem gospodarstvu. Še zlasti je ugotovila, da je bil davčni urad v pravno drugačnem položaju od drugih upnikov, saj je imel zavarovane terjatve in možnost sprožitve postopka davčne izvršbe. Ni bila prepričana, da je v primerjavi s stečajnim postopkom ali postopkom davčne izvršbe postopek poravnave pripeljal do najboljšega možnega izida za državo kot Konasovo upnico.

(26) Komisija je imela pomisleke tudi glede združljivosti sporne pomoči s skupnim trgom kot pomoči za prestrukturiranje. Dvomila je, da sta bila izpolnjena glavna pogoja: obstoj načrta za prestrukturiranje, ki v razumnem roku zagotavlja povrnitev dolgoročne sposobnosti preživetja, in omejitev pomoči na nujni minimum.

IV. **PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANK**

(27) Glede dejstev zadeve je prejemnik predložil podatke, da je knjigovodska vrednost premoženja, zastavljenega v korist davčnega urada, 31. decembra 2003 znašala 3 254 000 SKK, 31. decembra 2004 pa 3 001 000 SKK. Zadevno premoženje je bilo edina nepremičnina v lasti prejemnika; v tem objektu je potekala celotna proizvodnja.

(28) V svojih pripombah je prejemnik trdil, da po veljavni slovaški zakonodaji v času poravnave sedanji ukrep ni pomenil ukrepa državne pomoči, temveč dejanje prostovoljnega dogovora z upniki. Če bi Komisija sklenila drugače, bi to pomenilo diskriminacijo Konasa v primerjavi z drugimi primeri, ko so družbe zaprosile za poravnavo pred pristopom Slovaške k EU in posledični odpis dolga ni veljal za državno pomoč. Prejemnik pomoči dodaja, da po pristopu nacionalna zakonodaja ni bila usklajena z zakonodajo EU in zato ne glede na svojo prizadevnost ni mogel vedeti, da je bilo za sklenitev dogovora z njegovimi upniki treba izpolniti dodatne pogoje.

(29) Prejemnik je nadalje trdil, da je bil nakopičeni davčni dolg predvsem posledica nejasne zakonodaje.

(30) Prejemnik je trdil, da je ocena davčnega urada o Konasovem stanju presegala tisto, kar je bilo vključeno v načrt, ki je bil predložen sodišču med postopkom poravnave.

V. **PRIPOMBE SLOVAŠKE REPUBLIKE**

(31) V svojem odgovoru na začetek formalne preiskave so slovaški organi razložili, da se državno pomoč lahko odobri le, če se odpišejo davčne terjatve na državnih računih.

(32) Slovaški organi so navedli, da je davčni urad ob privolitvi v poravnavo, ki jo je predlagal Konas, upošteval naslednje dejavnike, od katerih bi nekatere po predvidevanjih upošteval tudi upnik v tržnem gospodarstvu. Prvič, knjigovodska vrednost zastavljene nepremičnine je v času poravnave znašala le 3,2 milijona SKK, četudi so zavarovane terjatve znašale 10,1 milijona SKK. Drugič, stečajni postopek je navadno dolgotrajen, prodaja premoženja v zadevni regiji pa zelo problematična. Po statističnih podatkih naj bi iztržek davčnih organov iz stečajev med letoma 1997 in 2005 v povprečju znašal le 7 %. Tretjič, davčni urad je upošteval vpliv likvidacije Konasa na regionalno brezposelnost (približno 40 % v času poravnave), saj ni šlo samo za presežke delovne sile pri Konasu, temveč tudi pri drugi družbi v regiji, ki je odvisna od Konasa in zaposluje okrog 400 ljudi. Na koncu je davčni urad upošteval pričakovane bodoče davčne prihodke.

(33) Glede postopka davčne izvršbe so slovaški organi potrdili, da je davčni urad med letoma 1998 in 2000 Konasu izdal osem nalogov za izvršbo ter davčni dolg družbe zmanjšal za 8 106 672,42 SKK, na 11 223 459 SKK, kar je bilo vključeno v postopek poravnave leta 2004. Od leta 2001 je Konas redno in pravočasno plačeval vse svoje davke.

(34) Slovaški organi ne oporekajo, da sedanji ukrep pomeni državno pomoč. Trdijo, da je ta pomoč združljiva s skupnim trgom kot pomoč za prestrukturiranje.

(35) Slovaški organi ne oporekajo ugotovitvi Komisije, da odpis dolga v skladu s postopkom poravnave ni bil pogojen z uresničitvijo načrta, ki ga je Konas predložil nadzornemu sodišču skladno s Stečajnim zakonom. Vendar pa so Komisiji poslali dokument iz januarja 2005 z naslovom „Ovrednotenje družbe na datum poravnave“ (v nadaljnjem besedilu „ovrednotenje“), ki ga

je Konas pripravil in predložil davčnemu uradu. Slovaški organi trdijo, da bi to ovrednotenje družbe Komisiji omogočilo, da oceni, ali je bila pomoč omejena na strogo nujni minimum.

(36) Ovrednotenje najprej predstavlja dejavnost Konasa, ki je bil ustanovljen leta 1992, in vključuje informacije o prometu in izidih iz rednega poslovanja med letoma 1993 in 2003.

(37) Ovrednotenje je pokazalo, da je razlog za Konasove težave visoko kreditno tveganje, povezano z zagonom proizvodnje v letu 1993, ki ga obseg proizvodnje ni mogel pokriti. Med letoma 1994 in 1996 si je Konas nakopičil dolg, predvsem do davčnega urada, ki je bil potem deloma izterjan z izvršbo, deloma pa prenesen, dokler ni bil sčasoma deloma odplačan, deloma pa odpisan v skladu s postopkom poravnave.

(38) Ovrednotenje vključuje še kratko tržno analizo, ki preučuje konkurenčno okolje v vseh segmentih, v katerih je dejaven Konas ([5]). Opisuje Konasov položaj in nadaljnje možnosti v vsakem od teh segmentov ter ugotavlja, da je potencial rasti navzoč predvsem na področju proizvodnje orodij, varnostnih ščitov in drugih strojniških proizvodov. V nasprotju s tem pa predlaga zmanjšanje proizvodnje enonamenskih strojev in proizvodnje po naročilu v omejenem obsegu (proizvodnja nerazpoložljivih rezervnih delov, nujna popravila). Nadaljnje možnosti za večje povpraševanje po proizvodih družbe so v razvoju avtomobilske industrije na Slovaškem in v jasnih znakih po večjem zanimanju družb iz EU zaradi pristopa Slovaške v EU. Konas meni, da je konkurenčen zaradi svojega znanja in izkušenj v zvezi s tehnologijami, ki imajo razvojni potencial.

(39) V ovrednotenju je še navedeno, da so Konasove zmogljivosti premalo izkoriščene, kar je problem, ki ga je treba obravnavati z naložbo v računalniško podprt rezkalnik. Ukrepi, ki jih je treba sprejeti med letoma 2004 in 2008, so navedeni v naslednji tabeli, skupaj s finančnim prestrukturiranjem.

Tabela 2

Ukrepi za prestrukturiranje v skladu z ovrednotenjem (v SKK)

Ukrep		Uresničitev	Stroški	Financiranje
Trženje		2005	500 000	Konasova sredstva
Razvoj tehnologij	Rezanje z žico	2004	1 500 000	Konasova sredstva
	NC rezkanje	2006	4 000 000	Posojilo
	Varjenje	2007	2 500 000	Posojilo
	NC struženje	2008	1 500 000	Posojilo
Organizacija	Sistem IT za vodenje strank	2005	500 000	Konasova sredstva
Usposabljanje mladih delavcev		2007	500 000	Konasova sredstva
Finančno prestrukturiranje	Odplačilo dolga	2004	1 602 769	Konasova sredstva, denarna sredstva
	Odpis	2004		
	— s strani države		9 730 739	Državna sredstva
	— s strani drugih upnikov		717 388	Zunanja sredstva
Skupaj			23 050 896	

([5]) Komisija je te informacije prejela od slovaških organov, še preden je sprejela odločitev o začetku formalnega postopka preiskave (glej odstavek 4 navedene odločitve).

(40) Na koncu vsebuje ovrednotenje napoved o Konasovih izidih iz rednega poslovanja za obdobje 2005–2009, ki kaže, da naj bi zgornji ukrepi prispevali k večji dobičkonosnosti. Promet naj bi se od leta 2005 letno povečeval za 10 %.

(41) Po navedbah slovaških organov je bilo ovrednotenje opravljeno januarja 2005. Jasno je, da je bilo ovrednotenje pripravljeno, da bi ocenili Konasov položaj pred poravnavo in analizirali njegove nadaljnje možnosti po njej.

(42) Glede vprašanja, ali je bila pomoč omejena na nujni minimum, so slovaški organi potrdili, da je imel 31. marca 2004 Konas 3,9 milijona SKK denarnih sredstev, kar je bilo potrebno za izplačilo plač (730 000 SKK), obveznosti do upnikov, ki so sodelovali v poravnavi (1 602 769 SKK), in pristojbin za postopek poravnave (140 000 SKK).

VI. **OCENA**

1. **Pristojnost Komisije**

(43) Ker so se nekateri pomembni dogodki v obravnavani zadevi zgodili pred pristopom Slovaške republike k Evropski uniji 1. maja 2004, je morala Komisija najprej ugotoviti, ali je pristojna za ukrepanje glede spornega ukrepa.

(44) Ukrepov, ki so začeli veljati pred pristopom in po njem ne veljajo več, Komisija ne more preučiti niti po tako imenovanem postopku začasnega mehanizma, urejenem v točki 3 Priloge IV k Pristopni pogodbi, niti po postopkih, določenih v členu 88 Pogodbe ES. Niti Pristopna pogodba niti Pogodba ES od Komisije ne zahtevata oziroma je ne pooblaščata, da pregleda takšne ukrepe.

(45) Ukrepi, uveljavljeni po pristopu, pa sodijo v pristojnost Komisije skladno s Pogodbo ES. Da bi ugotovili, kdaj je začel veljati določen ukrep, je ustrezno merilo pravno zavezujoči akt, s katerim se pristojni nacionalni organ zaveže za odobritev pomoči ([6]).

([6]) Zadeva T-109/01 *Fleuren Compost proti Komisiji* [2004] PSES II 127, odstavek 74.

(46) Odločitev pristojnega organa, da odpiše nekatere terjatve, je bila sprejeta 8. junija 2004, ko je davčni urad privolil v poravnavo, ki jo je predlagal Konas, tj. po pristopu.

(47) Skladno s tem se vprašanje, ali je ukrep veljaven po pristopu, ne pojavlja več.

(48) Komisija zato ugotavlja, da je pristojna za oceno spornega ukrepa po členu 88 Pogodbe ES.

2. **Državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES**

(49) Člen 87(1) Pogodbe ES določa, da je vsaka pomoč, ki jo odobri država članica, oziroma kakršna koli oblika pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti določenim podjetjem ali proizvodnji določenega blaga in vpliva na trgovino med državami članicami, nezdružljiva s skupnim trgom.

(50) Odpis dolga do javnega organa, kot je davčni urad, vključuje državna sredstva. Ukrep je selektiven, ker prinaša koristi individualnemu podjetju. Družba se ukvarja s proizvodnjo industrijskih strojev in opreme, kar je sektor, v katerem obstaja trgovina med državami članicami.

(51) V svoji odločitvi za sprožitev postopka po členu 88(2) Pogodbe ES je imela Komisija pomisleke, ali je ukrep izkrivljal oziroma bi lahko izkrivljal konkurenco, ker je bila prejemniku dodeljena prednost, ki je običajno na trgu ne bi bil zmožen pridobiti. Z drugimi besedami, Komisija je podvomila, ali je država v zvezi z Konasom ravnala kot upnik v tržnem gospodarstvu.

(52) Ugotovljeno je bilo, da je dogovor vseboval enake pogoje za poravnavo dolga tako za zasebne upnike kot za davčni urad: 13,3 % dolga naj bi bilo plačanega upnikom v določenem obdobju, kar je zahteva, ki jo je prejemnik izpolnil. Preostalih 86,7 % je bilo odpisanih.

(53) Vendar pa je bil pred poravnavo davčni urad v ugodnejšem pravnem in gospodarskem položaju kot zasebni upniki. Zato je treba podrobno preučiti, ali je davčni urad izkoristil vsa sredstva, ki jih je imel na voljo za najvišje možno povračilo njegovih terjatev, kot bi to storil upnik v tržnem gospodarstvu.

(54) Slovaški organi navajajo, da po njihovem mnenju ukrep pomeni državno pomoč. Potrjujejo, da v času poravnave o vprašanju državne pomoči enostavno niso razmišljali. Prejemnik pa meni, da je ukrep dejanje prostovoljnega dogovora med upniki in ne državna pomoč.

(55) Komisija ne more sprejeti trditve, da se postopek poravnave in postopek za odobritev državne pomoči ne moreta prekrivati ([7]). O tem, ali določeno ravnanje, ki vključuje državna sredstva, dodeljuje družbi prednost, ki je sicer na trgu ne bi bila zmožna pridobiti, ne odloča namen oziroma oblika ravnanja države, temveč njegov rezultat.

(56) Podobno Komisija ne more sprejeti trditve prejemnika, da ne glede na svojo prizadevnost družba ni mogla vedeti, da bi odpis lahko pomenil državno pomoč. Pravila EU o državni pomoči so na Slovaškem veljala v obliki Zakona o državni pomoči št. 231/1999. V svojem odgovoru na prejemnikove pripombe so slovaški organi pravilno poudarili, da za oceno o tem, ali je zadevni ukrep pomenil državno pomoč ali ne, pred pristopom ni bil pristojen davčni urad, temveč Urad za državno pomoč, po pristopu pa Komisija.

(57) Pomisleki Komisije, navedeni v odločitvi za sprožitev postopka po členu 88(2) Pogodbe ES, ki so izpostavljali vprašanje, ali je bilo zadoščeno preskusu upnika v tržnem gospodarstvu, niso bili odpravljeni.

(58) Prvič, v nasprotju z zasebnimi upniki je imel davčni urad pravico na lastno pobudo sprožiti davčno izvršbo s prodajo nepremičnin, strojev ali podjetja kot celote.

(59) Dejansko je davčni urad uporabil ta pravni instrument ob številnih priložnostih, da je izvršil svoje terjatve do Konasa (glej uvodno izjavo 33), Konasov dolg do davčnega urada pa se je med letoma 1998 in 2000 znatno zmanjšal. V svojem odgovoru na odločitev o sprožitvi postopka po členu 88(2) Pogodbe ES so slovaški organi navedli, da davčni urad po letu 2001 ni izdal nobenih nadaljnjih nalogov za izvršbo, ker je Konas redno in pravočasno izpolnjeval svoje davčne obveznosti. Vendar pa ni jasno, zakaj je davčni urad zadržal davčno izvršbo glede Konasovega dolga pred letom 2001. Ta dolg iz prejšnjih let je bil potem vključen v postopek poravnave v letu 2003.

(60) Komisija poleg tega ugotavlja, da je po informacijah, ki so jih v svojih pripombah na odločitev za sprožitev postopka po členu 88(2) Pogodbe ES predložili slovaški organi, knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin (3,2 milijona SKK) ni ustrezala ravni terjatev, zavarovanih s to zastavo (10,1 milijona SKK). To pomeni, da so bila jamstva, ki jih je zahtevala država, nezadostna.

(61) Po uveljavljeni sodni praksi bi nenehna odsotnost izterjave obveznosti, ki izhajajo iz davčne in socialnovarstvene zakonodaje, s strani države *sama po sebi* lahko ustvarila prednost z ublažitvijo običajne obremenitve prejemnika ([8]). Zares se zdi, da je neizterjava Konasovih davčnih obveznosti s strani davčnega urada, skupaj z očitno nezadostnim jamstvom za terjatve države v obdobju dveh let (2001–2002), pomenila državno pomoč. Ker je do teh dogodkov prišlo pred datumom pristopa in se potem več niso dogajali, Komisija ni pristojna za oceno združljivosti zadevnega ravnanja s skupnim trgom. In četudi je prejšnja neizterjava že pomenila državno pomoč, se na načelo upnika v tržnem gospodarstvu ni bilo več mogoče sklicevati, potem ko je bil dolg kasneje (deloma) odpisan.

(62) Po postopku davčne izvršbe lahko davčni urad neposredno proda dolžnikovo premoženje (terjatve in druga kratkoročna sredstva, premičnine, nepremičnine). V času poravnave je imel prejemnik 3,9 milijona SKK denarnih sredstev ([9]). Že sama vrednost prejemnikovih denarnih sredstev bi presegla iztržek davčnega urada iz poravnave (1,5 milijona SKK). Poleg tega je imel prejemnik kratkoročne terjatve v knjigovodski vrednosti 1,4 milijona SKK in nepremičnine v knjigovodski vrednosti 3 milijonov SKK.

(63) V nasprotju s stečajnim postopkom, davčna izvršba ne bi vključevala upravnih pristojbin. Ker gre za postopek, ki ga sproži in nadzira sam davčni urad, je mogoče predvidevati, da bi bil voden hitro.

([7]) Zadeva T-152/99 *Hamsa proti Komisiji*, str. 158: Člen 87(1) Pogodbe ES državnih intervencijskih ukrepov ne razlikuje glede na njihove razloge ali namene, temveč jih opredeljuje v povezavi z njihovimi učinki.

([8]) Zadeva C-256/97, DM Transport.

([9]) Bilanca stanja z dne 24. marca 2004, en dan preden je nadzorno sodišče izdalo sklep, da dovoli začetek postopka poravnave.

(64) Komisija nima zadostnih informacij, da bi lahko ocenila, kakšen bi bil iztržek iz prodaje premoženja v stečajnem postopku, če bi bil prejemnik likvidiran. Po vedenju Komisije niti Konas niti davčni urad nista razmišljala o možnosti stečaja, zaradi česar v zvezi s tem ni bilo opravljenih nobenih nadaljnjih izračunov.

(65) Komisija zato sklepa, da bi, če nič drugega, davčna izvršba na podlagi prejemnikovega premoženja zagotovila višji iztržek kot poravnava.

(66) Komisija na koncu ugotavlja, da so po uveljavljeni sodni praksi ([10]) socialnoekonomski dejavniki, kot sta regionalna zaposlenost in pričakovani bodoči davčni prihodki, izključeni iz preskusa upnika v tržnem gospodarstvu. Davčnega urada ni mogoče primerjati s trgovinskim partnerjem, kot je dobavitelj, ki je prejemnikov upnik. Pomembno je navesti, da se terjatve dobavitelja in terjatve države po svoji naravi bistveno razlikujejo. Ker ima odnos med dobaviteljem in plačilno nesposobnim podjetjem pogodbeno podlago, je lahko dobavitelj zaradi izgube poslovnega partnerja izjemoma resnično oškodovan. Če bi bila plačilno nesposobna družba likvidirana, bi moral dobavitelj najti novega kupca ali skleniti pogodbo z novim lastnikom. Večja ko je dobaviteljeva odvisnost od plačilno nesposobne družbe, višje je vpleteno tveganje. V nasprotju s tem pa razmerje med državo in plačilno nesposobnim podjetjem temelji na javnem pravu in zato ni odvisno od volje strank. Vsak novi lastnik, ki bi prevzel premoženje likvidiranega podjetja, bi bil avtomatično zavezan plačevati davke. Poleg tega ni država nikoli odvisna le od enega davkoplačevalca. Končno in najbolj pomembno pa je, da pri odmeri davkov države ne vodi dobiček, prav tako pa se država ne ravna po komercialni podlagi oziroma komercialnih premislekih. Analogija s poslovnim partnerjem torej ni dobro utemeljena.

(67) Komisija zato ugotavlja, da izgube bodočih davkov ni mogoče upoštevati pri uporabi načela upnika v tržnem gospodarstvu.

(68) Na podlagi zgornjih dokazov Komisija ugotavlja, da v obravnavani zadevi ni bilo zadoščeno preskusu upnika v tržnem gospodarstvu in da je država prejemniku dodelila prednost, ki je od trga ne bi bil zmožen pridobiti.

(69) Komisija tako ugotavlja, da zadevni ukrep pomeni državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

(70) Prejemniku odobrena državna pomoč vključuje znesek dolga, ki ga je davčni urad odpisal v skladu s postopkom poravnave in znaša 9 730 739 SKK (256 000 EUR).

3. **Združljivost pomoči: Odstopanje po členu 87(3) Pogodbe ES**

(71) Osnovni cilj ukrepa je pomagati družbi, ki je v težavah. V takšnih primerih je mogoče uporabiti izvzetje po členu 87(3)(c) Pogodbe ES, če so izpolnjeni ustrezni pogoji; v skladu z izvzetjem je državno pomoč mogoče odobriti za pospešitev razvoja določenih gospodarskih dejavnosti, če nima škodljivega učinka na pogoje trgovanja v obsegu, ki je nasproten skupnemu interesu.

(72) Pomoč za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah je trenutno urejena s smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah ([11]) (v nadaljnjem besedilu „nove smernice“), ki so nadomestile prejšnje besedilo, sprejeto leta 1999 ([12]) (v nadaljnjem besedilu „smernice iz leta 1999“).

(73) V skladu s svojimi prehodnimi določbami se nove smernice uporabljajo za oceno kakršne koli pomoči za reševanje in prestrukturiranje, odobrene brez dovoljenja Komisije (nezakonita pomoč), če je del pomoči ali celotna pomoč, odobrena po 1. oktobru 2004, kar je datum objave novih smernic v *Uradnem listu Evropske unije* (točka 104, prvi pododstavek). Nezakonito odobrena pomoč pred 1. oktobrom 2004 se ocenjuje na podlagi smernic, ki so veljale v času odobritve (točka 104, drugi pododstavek).

(74) Komisija ugotavlja, da je davčni urad izdal odobritev poravnave 8. junija 2004, veljati pa je začela 2. avgusta 2004. Pomoč je bila torej nezakonito odobrena pred 1. oktobrom 2004. To pomeni, da je treba uporabiti smernice iz leta 1999, ki so veljale v času odobritve pomoči.

([10]) Smiselno glej zadeve C-278/92, C-279/92 in C-280/92 *Španija proti Komisiji*, str. 21 in 22; zadevo T-198/01 *Technische Glaswerke Ilmenau GmbH*, str. 106–108.

([11]) UL C 244, 1.10.2004, str. 2.
([12]) UL C 288, 9.10.1999, str. 2.

(75) Komisija je pozorna na dejstvo, da je prejemnik majhno podjetje v smislu Uredbe Komisije (ES) št. 70/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč majhnim in srednje velikim podjetjem ([13]).

3.1 *Upravičenost podjetja*

(76) Po točki 5(c) smernic iz leta 1999 za podjetje velja, da je v težavah, ko izpolnjuje merila v skladu z domačo zakonodajo, da je predmet kolektivnega postopka zaradi plačilne nesposobnosti.

(77) Prejemnik je bil stranka v postopku poravnave, kar je ena od možnosti, ki jih imajo po Stečajnem zakonu na voljo plačilno nesposobne družbe. Prejemnik je torej upravičen do pomoči za prestrukturiranje.

3.2 *Pomoč za prestrukturiranje*

(78) V svoji odločitvi za sprožitev postopka po členu 88(2) Pogodbe ES je Komisija podvomila, da je bila pomoč združljiva kot pomoč za prestrukturiranje v smislu smernic iz leta 1999 iz razlogov, opisanih v zgornjem delu III.

3.2.1 Povrnitev dolgoročne sposobnosti preživetja

(79) Po smernicah iz leta 1999 je odobritev pomoči za prestrukturiranje povezana in pogojena z uresničevanjem izvedljivega in usklajenega načrta za povrnitev dolgoročne sposobnosti preživetja podjetja. Država članica se zaveže temu načrtu, ki ga mora potrditi Komisija. Če družba načrta ne uresniči, to velja za zlorabo pomoči.

(80) Vsebinsko mora biti načrt za prestrukturiranje takšen, da prejemniku v razumnem roku in na podlagi stvarnih predpostavk glede prihodnjih pogojev poslovanja omogoči povrnitev njegove dolgoročne sposobnosti preživetja. Opisati mora okoliščine, ki so pripeljale do prejemnikovih težav, in opredeliti ustrezne ukrepe za obravnavanje teh težav. Ukrepi za prestrukturiranje ne smejo biti omejeni na finančno pomoč za pokritje dolgov in preteklih izgub, ne da bi obravnavali osnovne razloge za težave.

(81) V svoji odločitvi za sprožitev postopka po členu 88(2) Pogodbe ES je Komisija izrazila dvom, da je davčni urad svojo odločitev za odpis Konasovega dolga sprejel na podlagi uresničevanja načrta za prestrukturiranje takšne vrste, kot je opisano v odstavku 80. Ti dvomi niso bili odpravljeni. Formalno davčni urad kot organ odobritve ni imel nobene obveznosti ali pristojnosti, da oceni seznam ukrepov, ki jih je Konas naslovil na nadzorno sodišče (glej od zgornjega odstavka 20 dalje) v skladu s postopkom poravnave, ali da odpiše svoje terjatve ob pogoju ustrezno nadzorovanega izvajanja teh ukrepov. Ni neposredne povezave med odobritvijo pomoči s strani davčnega urada in ukrepi, ki jih je predlagal prejemnik. Komisija zato ugotavlja, da prvi formalni pogoj ni bil izpolnjen.

(82) Vendar pa so slovaški organi po začetku formalnega postopka preiskave predložili ovrednotenje družbe, kot je opisano v zgornjem odstavku 35 in odstavkih, ki mu sledijo. Ovrednotenje jasno obravnava položaj Konasa v času poravnave z njegovimi upniki. Opisuje okoliščine, ki so pripeljale do prejemnikovih težav, in opredeljuje ustrezne ukrepe za obravnavanje teh težav.

(83) Prestrukturiranje ni omejeno na prestrukturiranje dolga. Prejemnik načrtuje naložbe v nove tehnologije in informacijsko tehnologijo ter uresničitev v prihodnost usmerjenih ukrepov na področju usposabljanja in trženja. Ovrednotenje analizira položaj in nadaljnje možnosti Konasa v specifičnih tržnih segmentih, na katerih je dejaven.

(84) V nasprotju s seznamom ukrepov, predloženim sodišču v skladu s postopkom poravnave, vsebuje ovrednotenje zahtevane elemente za načrt prestrukturiranja po smernicah iz leta 1999. Komisija meni, da gre pri ovrednotenju predvsem za načrt prestrukturiranja za obdobje 2004–08; namenjeno je povrnitvi dolgoročne sposobnosti preživetja Konasa in je ustrezno glede na velikost prejemnika. Finančno prestrukturiranje v obliki poravnave z upniki je prvi korak v tem prestrukturiranju. Konasov glavni problem je bil dolg, ki ga je družba pridobila v drugi polovici devetdesetih let. Od leta 2001 je Konas pravilno in pravočasno plačeval svoje tekoče obveznosti po javnem pravu. Komisija nima nobenega razloga, da bi dvomila o Konasovi zmožnosti, da si povrne svojo dolgoročno zmožnost preživetja, potem ko bodo izvedeni ukrepi, vključeni v ovrednotenje, vključno s prestrukturiranjem dolga.

(85) Komisija ugotavlja, da ovrednotenje formalno ni bilo opravljeno, dokler ni bila zagotovljena poravnava z upniki. Vendar pa je očitno, da je bilo ovrednotenje neposredno povezano s postopkom poravnave. Davčnemu uradu je bilo predloženo pred priglasitvijo ukrepa Komisiji, v času, ko so bili slovaški organi prepričani, da bi šlo za državno pomoč samo, če bi bile davčne terjatve odpisane z državnih računov. Kljub temu ostaja dejstvo, da davčni urad kot organ odobritve pomoči ni formalno pogojeval z uresničitvijo načrta.

([13]) UL L 10, 13.1.2001, str. 33. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1976/2006 (UL L 368, 23.12.2006, str. 85).

(86) Komisija meni, da je v tem posebnem primeru to pomanjkljivost izjemoma mogoče popraviti. Ta izjema je upravičena, prvič, po točki 55 smernic iz leta 1999, ki navaja, da je v primeru majhnih podjetij, kot je prejemnik, pogoje za odobritev pomoči za prestrukturiranje mogoče uporabljati manj dosledno. Drugič, izjema je dopustna, ker pomoč kljub temu, da je že bila odobrena, še ni bila izplačana prejemniku (za odpis dolga je potreben dodaten upravni akt s strani davčnega urada; glej uvodno izjavo 16). Posledično je Komisija po členu 7(4) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o podrobnih pravilih za uporabo člena 93 Pogodbe ES [14] odločila, da tej odločbi doda naslednje pogoje.

(87) Prvič, slovaški organi zagotovijo, da se ovrednotenje ustrezno izvede. Drugič, Komisijo morajo obvestiti, kako bodo zagotovili izvedbo ovrednotenja. In končno, pomoči ne smejo odobriti (tj. odpisa terjatev na računih davčnega urada), dokler Komisije ne obvestijo o svoji zavezi za zagotovitev, da bo ovrednotenje izvedeno in kako bodo to dosegli.

3.2.2 Pomoč, omejena na strogi minimum

(88) Po točki 40 smernic iz leta 1999 morata biti znesek in intenzivnost pomoči omejena na strogi minimum, potreben za izvedbo prestrukturiranja ob upoštevanju obstoječih finančnih virov prejemnika. Od prejemnika se pričakuje, da iz lastnih sredstev znatno prispeva k prestrukturiranju.

(89) V svoji odločitvi za sprožitev postopka po členu 88(2) Pogodbe ES je Komisija izrazila dvome, da je bilo to merilo izpolnjeno. Ti dvomi so bili odpravljeni ob upoštevanju informacij o prestrukturiranju prejemnika, ki jih je vsebovalo ovrednotenje.

(90) V skladu z ovrednotenjem znašajo stroški prestrukturiranja 23 050 896 SKK. Prestrukturiranje je bilo financirano deloma z denarnimi sredstvi Konasa (plačilo dolga v znesku 1 602 769 SKK, ki je ostal neplačan po poravnavi) in deloma z bančnimi posojili v skupnem znesku 8 milijonov SKK, kjer elementa državne pomoči ni bilo. Ti prispevki nedvomno pomenijo prejemnikova lastna sredstva in zunanja sredstva brez elementa državne pomoči, pokrivajo pa približno 42 % stroškov prestrukturiranja. Komisiji ni treba ugotavljati, ali drugi viri financiranja za prestrukturiranje Konasa (v ovrednotenju opisani kot „Konasova sredstva“, glej Tabelo 2 v odstavku 39) pomenijo realni in dejanski prispevek k stroškom prestrukturiranja.

(91) Smernice iz leta 1999 niso vsebovale nobenih pragov, ki bi navajali, kdaj lastni prispevek prejemnika velja za znatnega.

(92) Glede na svojo prakso pri uporabi smernic iz leta 1999 in spremembe v svoji zadevni politiki v smeri uvedbe pragov po novih smernicah [15] Komisija meni, da je 42-odstotni prispevek mogoče označiti za znatnega in da je bila pomoč omejena na nujni minimum.

3.2.3 Omejevanje neupravičenega izkrivljanja konkurence

(93) Komisija ne nazadnje ugotavlja, da po točki 55 smernic iz leta 1999 odobritev pomoči za prestrukturiranje majhnim podjetjem običajno ni povezana z izravnalnimi ukrepi. Izkrivljanje konkurence, ki jo je povzročila zadevna pomoč, je omejeno in zato izravnalni ukrepi niso potrebni.

VII. **SKLEPNA UGOTOVITEV**

(94) Komisija ugotavlja, da je Slovaška republika nezakonito odobrila odpis Konasovega davčnega dolga s kršitvijo člena 88(3) Pogodbe ES. Vendar pa je ta pomoč združljiva s skupnim trgom kot pomoč za prestrukturiranje, če je njeno plačilo pogojeno z uresničitvijo načrta za prestrukturiranje –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Državna pomoč Slovaške republike za Konas v znesku 9 730 739 SKK je združljiva s skupnim trgom v skladu s pogoji, določenimi v členu 2.

Člen 2

1. Slovaška republika sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se Konasov načrt za prestrukturiranje pravilno izvaja.

2. Slovaški organi obvestijo Komisijo, kako bodo zagotovili izvajanje načrta za prestrukturiranje.

[14] UL L 83, 27.3.1999, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1791/2006 (UL L 363, 20.12.2006, str. 1).

[15] Prag za majhna podjetja je po novih smernicah vsaj 25 %.

3. Slovaški organi pomoči ne odobrijo, dokler Komisije ne obvestijo o svoji zavezi za zagotovitev, da se načrt za prestrukturiranje izvaja, in o tem, kako bodo to dosegli.

Člen 3

Slovaška republika v dveh mesecih od obvestila o tej odločbi Komisijo obvesti o sprejetih ukrepih za uskladitev s to odločbo.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na Slovaško republiko.

V Bruslju, 26. septembra 2006

Za Komisijo
Neelie KROES
Članica Komisije